

J E L E N K Ö R.

71. szám

Pest, szombat septem. 5^{kéa}

1835.

F o g l a l a t: Magyar- és Erdélyország (kinevezések; csongrádi tisztválasztás; Virág B. emléke; halálhírek 's egyveleg). Ausztria (a' főlségek Töplitzbe utaznak). Spanyolország (a' madriti zendülés körülményei 's gyáva vége; egy vonás Valenciából). Anglia (a' községi törvényjavaslat sorsa a' felsőházban; orangehályok elleni biztosság tudósítása és egyveleg). Franciaország (követ-ház ülései; az új törvényjavaslatok; Lajos-Fülöp új megbízatása; Polignac). Amerika. Török-Német-és Olaszország. Elegyhírek. Gabonaár 's Pénzkelet.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban aug. 18 és 19ikén a' RR. ke-rületileg elvégzik a' sérelmek és kívánatok tár-gyában hozzájok érkezett főtáblai észrevételek vizsgálatát, 's a' szólás-szabadság ügyében is újabb üzenetet készítettek a' felső táblához kü-lendő. 21kén a' legújabbban leérkezett urbéri kir. válasz pontjai vételek vitatásba szinte ke-rületileg, 's még azon ülésben szinte mindnyájá-ra nézve, jobbadán a' szerkesztést megállapító határozat hozatott.

Ő es. kir. főlsége aug. 4kén a' magyar kir. udv. kancelláriához intézett legfensőbb határozata szerint Szilágy László Bihar vmegyei táblabi-rót kir. tanácsnökká kinevezni; — továbbá Czako Ferenczet a' németbánsági határőri serezed al-ezredesét, 40 évet tul haladó hű szolgálati 's kitüntetett vitézsége tekintetéből, díjelengedés mellett erdélyi nemességgel fölruházni; végre aug. 12ki legmagasb végzete szerint Staehr Móricz hadibiztost debreczeni kerületi főhadibiztossá ren-delni méltóztatott.

Auguszt. 15kéről költ legfensőbb határozata szerint ő es. kir. főlsége az erdélyi királyi táblához számfelüti közbirakká kinevezni méltóztatott: Cse-rei Eleket, az Udvarhely székhöz tartozó Bardocz főkszék alkirálybíráját, Henter Jánost Csikszé-ki alkirálybíró, és báró Bálintit Károlyt Marosszék alkirálybíráját.

Csongrádban végbement a' tisztválasztás aug. 31kén m. Károlyi Lajos gr. főispáni helytartó elnök-sége alatt. Sikere következő: alispán Kárász Benja-min; helyettes alispán: Müller Ignác főszolgabíró; fizetéses táblabírák: Klauzál Gábor és Nagy Ferencz; rendes főjegyzővé neveztetett Bene József, tisztelet-beli főjegyző zinnel rendes aljegyzővé: Kaszap Mi-hály, főügyész: Kis Dániel; alügyész: Kovács Károly; főadószedő: Dobossy Lajos; aladószedő: Kolombán Ferencz; számvető: Szomor József; le-véltárnok: Vidovich Mihály. Tiszántuli járásban főszolgabíró: Müller Ignác; al: Babarczy Antal; eskütek: Beliczay Pál és Horváth József; Tiszán-inneni járásban főszolgabíró Temesvári István; al: Vidovich Imre; eskütek: Beniczky András és Mül-ler József. Első ügyelő biztos Szegeden: Vály And-rás szolgabírói ranggal; mezei biztos Vásárhelyen: Kovács Sándor; Szentesen: Kamocsay László; Cson-grádon: Meeséry Dániel; Szegeden: Kolombán Imre; uti biztos: Szabó Lajos; katonasági biztos: Szatth-máry József; földmérő Scheuer György. Az orvosok,

selyemtenyésztési felügyelő és segédje, hivatalaikban megerősítették, valamint a' tiszteletbeli jegyzők, ügyészek és eskütek is. Diszes csend és rendben folyt az egész ünnepi tétel, 's a' mondott alkalmi beszédek több száz példányban kinyomtatattatni ren-deltettek. Több érdemes közt táblabírói koszorúba fűztettek Döbrentei Gábor tartománybíró 's m. akad. titoknok és Nagy Károly az amerikai bölcselke-dési 's m. tudom. Társaság tagja is. A' m. főispáni helytartó vala nem csak tisztujtás-intéző elnök, ha-nem szives bőkezű vendéglő gazda is az egész ün-nep előtt és alatt.

VIRÁG BENEDEK EMLÉKÉRŐL örömmel jelentem, hogy e' f. évi majus 20dikán kiadott jelentésem-re maig husz on k e t t e n ajánlkoztak önként, kik az érdeklött emlék kiváltásához pénzt gyűjtenek 's néhány küldött is már be némelly summát, mi-ért ezennel addig is hazafiunköszönetemet fejezem ki, míg e' nemes lelkü gyűjtők és adakozók ne-veit úgy adom megint közre, a' hogy megkezdet-tem. Az egész Nemzetnek, mert az Egé-szet illeti, terjesztem elibe most mély tisztele-temmel, hogy Virágunk emléke Ferenczy' műtere-méből e' folyó hónap elején vitetik által Budáról a' nemzeti Muzeumba, hová, tisztelt Nádorunk ő es. kir. főherczegsége, hozzám, Pozsonyból a' mult aug. 21dikén bocsátott kegyes válasza szerint, az aláírók többségének ohajtásához képest, örömet elfogadta, 's így az, ottan, köznézésre a' magyar tudós Társaság következő Vid. nagy gyűlésének folyta alatt fedeztetik le. Lát-zik ebből, hogy a' művész hazafisága még elebb adja által a' nem-zet tudományos és művészi köz-epületébe munká-ját, mintsem annak díja egészen lefizethetnék. És épen azért is, bátorkodom kérni a' gyűjtő ha-zafiakat segédpénzeiknek minélebb hozzám kü-ldésére, hogy Ferenczynek, mint illő, hamar leté-tethessék a' tartozás. Nem hihetem az adósul ma-radhatást, minekutána jelentésem semmi ellenke-zésre nem talált, sőt, úgy látszott, egy nemzeti szív, egy országos szellem megegyezését teljesíté. Budán, sept. 1sőjén 1835.

Döbrentei Gábor m. k.

Szent-Ivánfa (Vasvármegye) A' dunántuli ke-rületi ev. superintendentiának mult julius' 15 — 17én Győrben tartott főgyűléséről e' hírlapok már két ízben emlékeztvén tudatik, hogy a' nevezett me-gye egyházi és világi Rendei az inspectori hiva-talra, mélt. Matkovich István hétszemélyes táb-lai közbíró urat közakarattal kikiáltva választot-ták el. Ennek következtében előhatározat szerint aug. 17kén az említett m. inspectornál számos egy-házi és világi tagu tisztelkedő Választottság meg-jelenendőleg Káldy József táblabíró urtól szivesen

fogadtatva Tompaházán a' rendelt nap előtti estvén összejött más nap mint kiszabott időn Döbrentei Lajos egyházi jegyző 's vasi közép megyebeli esperes és Gömbös János táblabíró uraknak elnökségük alatt tiz hintón a' küldöttség sz. Ivánfára érkezvén, miután a' czimzett urak szónoklata mellett szíves üdvözlését megtette, septemvir és ker. fő inspector ő méltósága szinte mint az előbbiek, edes anyanyelvünkön érdekes beszédet mondván, a' fő hivatalt elfogadá 's a' tisztelkedőket ebédre magyar barátsággal megkérte. A' fényes 's nemzeti szokás szerint nagy bőségű lakoma folytában a' tisztelt főinspector, superintendens 's egész kerületbeli Rendek egészségükért számos áldomáspohár buzgó „éljen“ obajtások közt ürittetvén, a' kedvező nap leáldozta előtt ismételt viszonos szerencse-kívánatokkal az üdvözlő küldöttség elköltözött.

Tek. Máramaros megyének a' közjó iránt fáradszónakul buzgótt 's közönségesen szeretett első alispánja Boronkay Miklós ur, 8 hónapi súlyos betegség után élte 49ik évében aug. 12ikén meghalálozott. A' megholdogulttal egy évtized alatt már négy alispánját veszté Máramaros 's méltán fájlalja benne az igazságszerető munkás tisztviselőt. Tetemei Veresmarton takarítottak el aug. 14ikén a' nemzetségi sírholiba. Elhunyt továbbá aug. 24ikén élete 64ik évében Turcsányi Ferencz több megyei táblabíró 's eltemetett malomszegi jószágán Nyitra vmegyében. Nem csak virágzó férfi korában mint Nyitra vmegyei főbíró 's Verébély-szentgyörgyi ns. szökek másod-alispánja, hanem mint táblabíró 's több tisztí eljárásban helyettes alispán korosb idejében is egész halálaig buzgó kivé volt az igazságnak, melly szép lelkitökély érzékeny tanubizonyosságul szolgálta' — jöllehet mind a' két törvényhatóság gyűlésidején is — nagy számu és diszú végtisztelkedési vendégkoszoru szívbeli bánat'a e' kedves és tisztelt hamvadó fölött. — Végre Tanárky József ur az ország pénztárainak gondviselője aug. 31ikén hunyt el munkás életének 52ikében 's tetemei N. Körösnek mint honjának valóban szép árnyékos ligetű temetőjébe vitettek nyugalomra.

Hubényi József ur ismét új munkácskával ajándékozta meg nem csak az erdősz közönséget, hanem általjában minden, a' magyar földművelésre figyelőt. A' munka czime: „Bévezetés a' folyóhomok megkötésére 's művelésére Magyarországon az országos viszonyokra ügyelve.“ A' közönség eléggé ismeri már a' derék szerző egyes írományit, úgyzinté a' fontos tárgyat is, mellyről a' mely tudományú író oly gyakorlott jártossággal értekezik. A' tárgy valóban főkép homokos tájéinkra nézve nagy fontosságú 's országos pártoltatást érdemlő, ha meggondoljuk, mennyi tömérdek föld hever nem csak munkálatlan 's gyümölcstelen, hanem, egyszersmind mennyi kárt szenved a' haza folyvást terjedező 's még a' jó földet is elborító homokszikjai által. Kecskemét vidékin úgymond a' szerző 13 év óta a' pusztahomok 2 négyszeg mérföldről Gra növekedett.

A' tisztaugyi és kürti uradalmak közös földcsein Heves megyében a' szállóhomok 1762ben egy régi földabrosz szerint mintegy 100 hold vala. Most azon lap, mellyet homok fed, ugyanott 1000 hold, ide nem számítván azon tetemes részt, melly szőlőtővel van beültetve. Idővel azonban a' terjedés nagyobb mértékben fog történni, mert minél nagyobb a' terület, annál nagyobb a' pusztítás is. 1809ben Pest vgyében a' szállóhomok 30 négyszeg mérföldnyi volt, most sokkal több, mert a' síkság fölötté kedvez tovább terjedésének. 'S valljon hány négyszeg mérföldnyi lehet a' szállóhomok az egész országban? 'S mi legyen belőle jövőre nézve; ha ezen gonosz, melly legiszonyúbban emészti a' termékeny földet, fék nélkül 's háborítatlanul hagyatik ezentul is magára? Ujabb időkben a' folyók munkás szabályoztatása, mocsár-száritás és lecsapolás által 's a' t. nyert ugyan 's nyer az ország nagy területnyi jó termékeny földet; de nagy kérdés: nem veszté e' többet a' szállóhomok terjedése által, mint semárazok által nyer? Ennélfogvást a' futóhomok megkötöttése 's művelése szintugy érdemel országos figyelmet, mint a' folyók felpartolása (Einuferung), a' kigyózatok, vízkanyarulatok (Serpentine) átszegése 's általjában az áradások ellen tett rendszabályok. A' lelkes szerző Magyarországot termékenységi nézve oly igazán ezt jegyzi meg: „Két dolog, úgymond az, főleg, mi által Magyarországot termő földben és termékenységen láthatólag veszté: 1) A' szállóhomok terjedése 2) A' gyakor rosz erdőbánás, 's különösen a' hegyek elerdőtlenítése.“ Méltó tehát, hogy a' hazafiak figyelme hasonló tárgyakra ébredjen 's hogy az olly ügyes elmék, mint Hubényi uré, honunk javára 's dicsére ne csak a' szemlélődésben hanem cselekvés által is használtassanak.

A' nagymélt. Helytartóság levéltári hivatalánál Biszaglics Ferencz a' temesvári fő postahivatalhoz postatiszté lett kineveztetése által megürült irnokságra Devics Antal volt járulnok, 's helyébe Molnár János volt nap-díjnok neveztetett ki. (kir. helyt. tudósítás.)

A U S Z T R I A.

Aug. 29érők: Ő cs. k. Főlségük a' Császárság 's Császárné sept. 1őjén indultak el Teplitzbe. Első éjjel Schremsben, 2ikon Budweisban hálának, hol három napig mulatnak. Sept. 6án folytatják utjokat Klattauba, innét 7én Pilsenbe, hol egy napig maradnak. 9én Marienbadba jönnek 's ottlesznek két napig, 12én Franzensbrunnba, 14én Carlsbadba, 17én Saatzba 's innen Brixen által 19én érkeznek Teplitzbe. Ő Főlségök kísérete 68 személyből áll, kik közt vannak főlovászmester gr. Wrba Jenő, alezredes Segur, Fürstenberg grófné, Dietrichstein gr. cs. k. titkos kabinet-igazgató báró Martin, general-segéd gróf Ciam, cs. k. udvari orvos Raimann tanácsnok, udvari festő Gurk, titoknok Buchholz, Moll báró, adv. sebész Semlitsch 's a' t. — Az utikocsik száma 23, 's minden posta-állomáson 84 ló várakozik rájuk. — Aug. 22én és 23án a' cs. k. csillagásztó-

ronyban Littrow ur következő észrevételeket tőn a' Malley üstököséről:

	Középidő	Bécsben	egyenes feljövete	éjszakai hanyat.
22 aug.	— 2 óra	55' 56"	85° 20' 51."3	23° 36' 28."2.
23 —	— 3 —	8 — 57 —	85° 39' 40."2	23° 42' 51."3.
25 —	— 3 —	51 — 15 —	86° 5' 8."2	23° 56' 23."9.

valamennyire terjedtebbnek látszott, mint előbb, de világa most sem erősebb.

SPANYOLORSZÁG.

A' legújabb párisi lapok aug. 23áról bővebb 's körülmenyes híreket közölnek a' madridi történetekről. A' főváros több részeiben néhány nap óta tapasztalt mozgalom után könnyű vala sejtteni, hogy a' barcelonai, saragossai és valenciai történetek Madridban is hasonlókat vonnának magok után. A' zendülés 15én estve 8¹/₂kor törki. Bikaviadalmak kelle vala tartatni. A' városi katonaság 3dik zászlóaljja volt szolgálaton. Homályos előérzetében a' történetdőknek, a' nép kisebb örömet 's buzgalmat látszék mutatni most ezen különben kedvencz mulatsága iránt. Még játékkezdet előtt tudvalón, hogy két városkatonasági osztály nagypiaczi tanyájára visszatértek, az 1812ki constitutiot fogja kikiáltani. E' hír csakugyan valószínű is. A' két osztály muzsika-szóval ment által a' Pradon, 's hadi rendbe állott a' mondott piacon. A' tisztek elhagyván soraikat kör-alkotva tanácskoztanak mintegy 1 ¹/₄ óraig. Igen élénk tanakodtak közben heves szóvitál leheté köztük venni észre 's a' közönség aggodva várta végzésüket. A' tisztek parancsolák ezután katonáiknak hogy álljanak ki soraikból 's a' közönség, olly hiedelemben, hogy a' rend nem fog zavartatni, már oszlani kezdé. Azonban a' köz katonák, soraikból kilépven, harsány kiáltás közti: éljen a' szabadság! éljen az alkotmány! tömött 's tömöttebb csoportokba verődtek. Azon pillanatban lövések is történtek, 's a' katonák ismétlék kiáltásaikat: éljen a' szabadság! fegyverre! ezen lövések kétségkívül kicsinált jeladás valának, mert azok első hallatára a' katonák 's más biztos emberek a' piacra vezető utcákat elfoglalták. Minden pillanat hangosb kiáltozást szült: éljen a' szabadság! 's a' lárma és zendülés utcáról utcára tovább terjenge, míg a' dobosak a' város minden részét összejárák 's föl-zajditák. A' dobpergés 's üvöltözés vegyülő lárma hangja egész várost fölrezenité, 's minden oldalról tolongott a' városi katonaság a' kijelölt pont felé. Az első, 3 's 4dik zászlóalj egy pillanatban a' nagypiacon állóhoz csatlakozott, a' 2dik ugyanazon időben a' királytérre ment, hová az egész lovasság is robogva nyargalt. De ezen lovagosztályok nem férhettek a' térhez, mellynek minden nyílásai targonczákkal valának elzárva. A' lovasság tehát a' Prado felé ügetett, hol az őrsereget hadirendben állva lelé; azonban ez testvéri indulattal engede annak szabad utat. Az őrsereg osztályai

egész éjjel a' Pradon talpon maradtak, 's így a' zendülőknek senki sem állott utjokban, hogy az utcákat sorban elzárják; reggelre a' targonczákkal 's halmazokkal kerített utcák szokailan látványt mutattak. A' legnagyobb utcán mély árok vonatott azon czélra, hogy a' katonaság oda ne férhessen. Reggel egy órakor küldöttség indult a' királynéhoz kilencz ajánlati pontot terjeszteni elébe. A' válasz még nem jött el, de úgy beszélék, hogy maga a' királyné késedelem nélkül Madridba fog sietni. — Quesada tábornagy, midőn egy csapat katonaság mellett ellovaglott, olly hevesen kezdé ezeket dorgálni, hogy néhányan közülök rá löttek, e' gyalázatot megbosszulandók; de annak éltét a' vak történet megmenté 's néhány tiszt közben járulása, kik katonáik haragját csilapították. A' királyné választát békétlenül 's aggodva várják; megtagadó felelet a' legkomolyabb és veszélyesb következményeket vonhatná maga után. A' vélemény két felé van oszolva, egy rész az 1812ki alkotmányt akarja, másik annak ellenszöggül; 's ez ellenkezés iszonyú történetek forrása lehet még, 's talán azon szomorujátékot szülheti, hogy bajtárs bajtarsa, rokon rokona vérét ontsa. Nem titkolhatni, hogy a' krisis igen igen fenyegető, 's a' kigyuladásra csak egy szikra kell; azonban okos kormány, 's józan engedékenység talán meggátolhat minden nagyobb 's véresebb veszélyt. — Következő a' madridi városi katonaság föl szólítása a' néphez 's őrsereghez: „Polgártársak! a' bennünket egyítőczél azon ministerség megbuktatása, melly a' trónt környezve, azt veszélyes tanácsival örvénybe csábítja, a' carlosi párt iparkodását bátorítja, 's honunkat irtózatossá anarchiába dönti. Egy fölírás, mellyben ezen igazságok szintolly tiszteletteljes, mint megrázó hangon kifejtetvük, néhány óra mulva a' királyné kezeiben leend. Polgártársak! mi megesküdtünk a' fegyvert nem előbb tenni le, mint kívánatink ohajtott czélt érnek. Madridi lakosok! ne féljetez házi nyugalmatok háborítottasától. Mi megesküdtünk, hogy minden gonosztevőt, ki nemes czélunkat rosra magyarázva a' legceskélyebb kicsapongás bünösévé teszi magát, halállal büntelünk. Polgártársak! éljen II. Izabella! éljen a' szabadság! éljen a' regenskirályné! vesszen a' ministerség! — „Az Impartial Madridból aug. 16áról írja: hogy a' sereg fegyverben áll, várva a' nem érkező parancsokat, de nem mozdul. A' zendülők kezében minden erő 's uraság. Egy junta áll fen, (24 tagból gróf de las Navas tábornagy elnöksége alatt) melly a' királynétól a) a' ministerek vád alá tételét b) korlátlan sajtószabadságot c) a' klastromok eltörlesztését kívánja. Hihető hogy a' ministerek elbocsáttatásukat fogják kérni, 's helyökbe Arguelles las Navas, Galiano és Calatrava urak vannak jelölve

Az Election aug. 20-áról ugyanezeket nevezi, még pedig egész bizonyossággal. Szerinte: Toreno ministersége megbukott, igazságministerré Arguelles, belügyivé: Alcalá Galiano, 's pénzügyivé de las Navas neveztetett, kik mingyárt hivatalaikba léptek 's első gondjuknak tarták a' királynéhoz követséget küldeni, annak a' történeteket tudtára adni, 's azt 24 óra alatt Madridba parancsolni az új alkotmány-elfogadásra. Egyszersmind sejdítették a' királynéval, hogy azon esetre ha ellenkeznek, minden méltóságát illető tisztelettel hazájába fog utasíttatni.—De a' Gaceta ordinaria de Madrid aug. 17-éről következő kir. rendelést közöl: „megfontolván azon komoly háborítást, melyet a' főváros esende szenvedett, 's meggyőződve a' nyomó szükségülről, mely annak teljes és tartós helyreállítását kívánja, mivel az ország közjava 's fős. leányom II. Izabella trónjának bátorsága ez által lényegesen veszélyeztetik, én, mint regens-királyné, ezennel az ő nevében rendelem e' következőket: Madrid városa ostromalattinak nyilvánítottatik, mihetkepezt a' fő katonai tisztség mind azt teljesítse, a' mi ez esetben kötelessége, egyéb hivatalok pedig az elejökbe irt rendeléseket. 2) mind azon polgári és hadi tisztt, ha szinte a' városi katonasághoz tartoznának is, kik kir. rendelésem közretétele után késedelem nélkül illető helyeiken nem leendenek, elvesztik hivatalaikat. 3) mind azon törvény 's kir. rendelés, mely e' jelennel ellenkezik, mind addig fölfüggesztettnék tartassék, míg ennek ereje a' közesend helyreállása által meg nem szűnik. Ön tehát ehezkepezt intézkedjék, 's a' jelen parancsot illető helyekkel is közölje. Királyi kézzel aláírva. San Ildefonso, aug. 16. 1835. A' ministertanács elnökéhez.

Aug. 17-iki madridi levelek szerint a' nyugtalanságok minden vérontás nélkül végződtek, 's a' zendülők első hozzájuk intézett felszólításra lerakták fegyvereiket. Azon három zászlóalj, mely a' lázadást kezdte, elbocsáttatik, 's általjában erőteljes rendszabályhoz nyúl a' kormány minden nyugtalanság meggátolására. A' dolgok illy fordulata új bizalmat öntö az elcsüggedt kormánypártiakba. A' 19-iki Messenger hasonló értelmű híreket közöl aug. 17-éről: a' törvény győzött, a' város ostromalattinak van nyilatkoztatva, 's ebben áll jelenünk egész naplója. A' mult napokban történt esetek után alig hihető, hogy illy komolyarczu nyugtalanság illy békesen és hirtelen csilapulhat el. A' városi katonaság igen igen nyomorult szerepet játszott. Több mint 3000 fegyveres, kik egy olly népnél, mely mindig kész a' rablásnak kedvező körülményeket pártolni, bizonyos segítségére számolhata, elszélyed egy alig 2000 főnyi őrsereg első felszólálatára, 's lerakja fegyverit minden zaj egyetlenegy puskalövés nélkül. Valóban a' hősi fővárosnak

nem minden lakosi hősök. Ma reggel a' városban semmi zendülési jel 's a' sokaságot inkább kíváncsiság, mint valamelly más indítóok csoportosítá utczára, hol csudálkozva látá, hogy ugyanazon vitézek, kik tegnap halni buzogtak vállalatjuk sütkéért, hüvelybe rejtett karddal lopódtak házaikba. Számos őrsapat jár város-szerte, mely kétségkívül minden új nyugtalanásznak elejét tudja venni. Azonban a' rend még teljesen nincs helyreállítva; ma reggel két óraker több mint 40 örgyilkolást lehet számlálni; a' különböző pártok használják ez alkalmat magányos bosszúvágástételekre. Világos nappal, nyilvános téren két royalismusról gyanuba vett embert szúrtak agyon. A' föllázadt indulatok bosszút lihegnek, 's ha nappal is illyesek történnek, mit hoz még az éji sötét? Ha e' merész vállalat illy balul sikerültének okát keressük: azt a' zendülők közt uralkodó egyenetlenségnek kell tulajdonítunk. Az őrsereg már hajlott a' zendülők kívánatira állani, de azon makacsság mellyel a' városi katonaság az 1812-iki alkotmányt kívánta megváltoztatá érzelmét; a' szakadás megtörtént, 's így az egész vállalat füstbe ment. A' történet illy kifejlése nagy erőt ad a' kormánynak, 's beszélük hogy a' királyné 's ministerei teljesen érzik helyzetjük hasznait, 's azokkal élni készülnek. Hathatós rendszabályok napirendre jövendnek, a' zendülő zászlóaljak eloszlatatának, az őrsereg erősítést nyer, 's a' veszélyt egészen elmultnak tekinthetni. Az ostromalattiság kihirdetése ellenkezőt nem bizonyít, mert az még 16-kán adatott ki, midőn szükségesnek látszott; a' dolgok illy gyáva fordulása pedig azóta történt.—A' zendülés lecsillapodtának közelebb körülményei e' következők a' 24-i Messenger szerint: Aug. 16-án estve nyolcz óraker a' kir. csarnok előtt 's a' keleti téren fekvő őrség hirtelen mozogni kezd, 's a' nagy piacot elzárá. A' kir. nyomatató műhelyben, 's egyebütt tanyázó milicianók észrevevén az őrsereg előnyomulását, ellenállásra nem is eszmélve, elhagyák helyeiket, 's a' nagy piacra vonultak. Az őrsereg igen lassan 's vigyázva haladt. Reggel 2 óraker még semmi ellenségeskedés nem kezdődött, de látható vala hogy a' városi katonaság nem sokáig tarthatja helyét. A' tisztek nagy része gyáva-okosan elliant, ugy hogy a' zászlóaljak vezér nélkül maradtak. 4 óraker az őrsereg ismét mozdult 's algyuji torkát a' piac felé szegezte. Ez megdöbenté a' városi katonaságot 's e' miatt négy tisztet Quesada tábornagyhoz küldött azt kérdezni: mit akar, 's panaszkodni a' velők bánás miatt. Quesada azt felelé, hogy mihelyt széteszlanak, az algyukat ő is elviteti; hat óraig időt enged nekik eltávozásra, ha addig nem pusztúlnak el, megtámadja őket. Mi történt? hat óraker egyetlenegy urbano sem volt a' téren! az őrsereg egy puskalövés nél-

kül elfoglalá a' csatátért, magáévá tette a' városi katonaság szállását is, hol 900 gazdátlan fegyvert, 's nagy kenyér- és bormennyiséget talált. 7 óra-kor minden elcsöndesült, 's az őrsereg laktanyájába költözött azon meggyőződéssel, hogy soha még zendülés illy gyáván illy utálatosan nem hunyászodott meg.

A' Madridi Revista Aug. 17-éről írja, hogy az nap reggel küldöttség indult el la Granjába a' királynéhoz, melly az elibe a' városi katonaság kívánatit fölterjessze. A' pontok e' következők: haladéktalan összehívása a' cortesnek; sajtószabadság; választó törvény, a' barátok eltörlesztése; a' nemz. jószágok eladása; a' nemzeti katonaság új szerkezete; 200,000 fej katonaállítás a' navarrai háborura; új cabinét melly e' rendszabályokat létesítse. — Quesada a' csönd és egyesség helyreállításában fáradozgat, 's az indulatok lecsillapodtanak 's meghunyászodtanak. — Amarillas nem hadiminister többé, helyét D. Francesco Moreda tölti.

Valenciában, azon pillanatban, midőn a' tisztviselők a' nép dühének engedni kénytelenek, néhány carlositát agyonlővettek, egy élénk benyomást okozó jelenés fordult elő. Portamba, egy az elitáltak közül, erős hangon kezdte kiáltani: éljen V. Károly! éljen a' törvényesség! — szerencsétlensége sorsos követték bátor példáját. 'S ezek valának az utolsó szavak, mellyek az áldozatok ajkairól hangzottak. A' Gazette de France bizonyossággal jelenti, hogy d. Carlos Palmában, (Majorca sziget fővárosában) királynak kiáltatott ki.

A N G L I A.

Az alsóházban aug. 17-én Robinson ur azon indítványára: adassanak elő a' ministerség minden levelezései 's irományai a' porosz vámegegyesület iránt, Palmerston lord azt válaszolta, hogy noha ellenzi a' kívánt irományok előterjesztését, mert sem szokottnak sem hasznosnak nem hiszi hasonló iratok közre vételét, még is örvend rajta, hogy illy indítvány tételét, mert megmutatja ez a' külföldnek, hogy az angol parlament minden kizáró alkura, melly az angol kereskedésnek ártalmas lenni készül, figyelmes és vizsgál szemmel ügyel. Azonban sem az angol, sem bármí nemzet ministersége nem képes megállani ezen egyesületnek egész Németország szerete terjedését. A' minister egyébiránt azon véleményű, hogy ezen vámegegyesület eddig legalább valamint Angliának nem sokat ártott, úgy Poroszországnak sem sokat fogott 's fog használni, ha csak politikai tekintetben nem. E' nyilatkozásra Robinson ur az indítványt visszahuzta, Lynch ur pedig azt kérdezte J. Russell lordtól: elhatározta e már valóban a' kormány, hogy a' lordkanczellár hivatalában a' bírói eljárást a' politikaitól különválassa? A' belminister mondá, hogy a'

kérdés igen fontos 's nehéz, 's a' kormány csak érett megfontolás után hozhat határozást benne; annyit azonban mondhat hogy jövő ülésben javasolni szándékozik a' kanczellár hivatal mellé állandó bírói segéd neveztetést. Az irlandi testületi törvényjavaslat minden további vita nélkül 3dszor felolvasztatott 's elfogadtatott. —

A' felsőház folyvást esonkítja a' községi törvényjavaslatot. Aug. 18-iki ülésében Wharnclyfe lord indítványt tön aziránt, hogy azon czikkely, melly mindenféle engedelem-adást (Patente) a' községi tanácsra biz, töröltessék ki egészen, 's ezen engedeleomosztás ezentul is a' beltanács (magistratus) köréhez tartozzék. Melbourne és Brougham lord ellenzék az indítványt, mert épen onnan eredtek eddig azon visszaélések, mellyeket a' törvényjavaslat mellözni ohajt. De keményen védték azt a' toryk, míg Brougham l. azon nyilatkozására, hogy a' tory ellenfének könnyű játéka van, 's bizonyos, hogy minden indítványt létesíti, szavazás nélkül elfogadtatott. —

A' tamworthi községi hatóság lakomáján W. Yates Peel, midőn testvére Sir Robertre köszöntetett el az áldomás, arra következőleg felelt: „Mind azon udvarias tisztelet mellett, mellyet Tamworth községe biztosai irántam mutatnak, még is az meggyőződésem, hogy eljött az idő, mellyben nagy változtatást szükséges tenni a' községek szerkesztésén. Általányosan véve csak azon esetet hozom fel, hogy vannak községi testületek, mellyek a' jótékony czélokra rájuk bizott pénzekből 10,000 font sterlingnél nem kevesebbet pazarlottak el választási eselüzésekre 's a' t.“ —

Az alsóházban aug. 18-kán Hume az orangepaholyok kinyomoztatására nevezett biztosság nevében jelenté, hogy Fairman ezredes, ki az orangepaholyoknál másod főtitkár, és főpénztárnok, vonakodott kiadni a' biztosságnak egy tárczát (portfeuille), mellyben a' társaságot illető igen fontos irományok foglaltatnak, névszerint levelek másolatai a' gyarmatokbeli társasághoz 's az ezekre küldött válaszokéi. Hume kívánta ezután Fairman ezredesnek e' vonakodta miatt a' ház korláti elé idéztetését. Aug. 19-én az ezredes meg is jelent orangepaholyi köntösben 's a' tárczát kiadni folyvást vonakodott, mert abban úgy mond csak magányos közlemények vannak. A' ház azonban oda nyilatkozék, hogy a' tárczát a' ház biztosságának kiadni minden esetre köteles. Aug. 20-án jelenté Hume, hogy az ezredes folyvást vonakodik a' tárczát előadni, 's most azon okból, mert az az ő magányos sajátja. E' végett Hume indítványt tett az iránt, hogy a' ház szónokabörtőparancsot bocsásson ki a' konok ezredes ellen, 's őt mint a' ház szabadékaik megsértőjét Newgatebe vitesse. Az indítvány elfogadtatott. Hume

tovább jelenté; hogy a' biztosságnak e' gyakran nevezett tárcza birtokába minden esetre jutnia kell, mért a' nélkül a' biztosság munkája hiányos lenne, a' ház határozza el tehát a' módot. Warburton: „Én osztozom a' middlesex-i tisztos tag véleményében, 's azt hiszem, hogy a' Lérdéses tárczát akár jó szerrel, akár erőszakosan a' biztosság kezébe kell juttatni. Könnyű volna előzvényt előszámolni, mellyekben a' ház azt határozta, hogy van teljes joga elvételni irományokat. Eléglen csak egyre emlékeztetni a' házat, tudnillik a' York hg. hitelezői ügyebéire. Ezen esetben a' jog, mellyről most szó van, kérdésbe sem jött. Indítványba hozom tehát, hogy a' ház botvivője azonnal az ezredes szállására küldessék, 's a' kérdésses tárczát foglalja le.“ J. Russell lord: A' ház részéről rendkívüli hatalom-gyakorlásról van szó, 's talán tanácsos lesz, időt engedni a' háznak érett megfontolásra.“ Warburton: „Elfogadom e' tanácsot, 's indítványomat holnapra halasztom.“ A' tory sajtó kígyót békát kiált az alsóház ezen végzetére, 's önkényes hatalmaskodásnak nevezi azt. Ugyanezen ülés alatt heves vita keletkezett a' ház szabadékai állított sérelméről. Bizonyos Maxwell ur tory tag tudnillik panaszká, miképa' „Dublin Evening Post“, irlandi lap őt, Vernew és Perceval ezredeseket hazugságról vádlá a' miatt, mintha nem tudták volna az orange-pályók létezését a' seregben. Maxwell indítványba hozá, hogy e' meghazudtolás a' ház szabadékai sérelmek tekintessék 's a' lap szerkesztője a' ház korlátjai alá idéztesse. Hame ellenszegült, mert ama' cikkely igen is tárgya lehet magányos vádnak, de nem foglal magában ház elleni sérelmet. Spring-Place a' kincstár kanczellárja mondá: a' cikkely ugyan alsóházi tagokat sért, de helytelennek látja ha egyes tagok a' személyesen őket érdeklő sérelmeket azonnal az egész ház ügyévé akarják tenni. Ő részéről megveti ezen aprólekes pulya ellenőrségét a' háznak a' sajtó nyilatkozati ellen, mert így a' folyvásti és szünetlen elítéléseknek vége nem volna. Tán senkit gyakrabban 's hevesebben nem támadnak meg a' hírlapok mint őt; oly vastag bőrt is kapott, milyen Angliában egy élő lénynek sincs, e' szarvorrát kivéven az állatkertben; de inkább nyugottan kívánja lődözéseiket mint amaz állat, lerázni magáról, mint ismételten lapirónak azon örömet okozni, hogy fontos emberré magasították a' státusban. Kérték azután Maxwell urat, vonja indítványát vissza, de mivel a' szavazást sürgette, az 58 szóval 18 ellen visszavetett. —

Londoni tudósításoknál fogva az angol községi törvényjavaslatról a' biztosság tudósítása 25-én fog behozatni, 's 26-án az egész javaslat a' felsőház által hozzá adott tordalékok- 's másításokkal az alsóházba visszaküldetni, hol majd el fog a' fon-

tos kérdés intézteni. Addig a' szabadelmű sajtók mint a' szónok-választáskor folyvást sürgetik, 's felszólítják a' javító párt követőit, hogy helyeiken legyenek, 's mind a' nemzet, mind választóik iránt kötelességöket teljesítsék. Közönséges a' hiedelem, hogy a' ministerek a' felsőház azon másításai elvetését fogják javasolni, mellyek a' javaslat szellemébe vágnak 's azt előlik, mit az alsóház hihetőleg meg is teend. De az sem hihetetlen, hogy még szabadelműbb törvényjavaslat fog kidolgoztatni. —

A' Globe egy hosszabb cikkelyben azon gyanítását fejezi ki, hogy a' kalischi tábor csak szülfogás, mellyel Oroszország kelet iránti szándékait 's céljait ohajtja leplezgetni.

FRANCZIAORSZÁG.

A' követházban aug. 20-án azon törvény-cikkely is, mellynél fogvást a' száműzetés (deportation) büntetéséhez még azon súlyosítás is tétetik, hogy száműzetési helyén börtönbe zárassék az elítélt, Odilon-Barrot érzékeny beszéde daczára zajos ülés után csak ugyan elfogadtatott. Az ellenzőfél csak azon egy engedélyt vihatta ki, hogy törvény fogja elhatározni: milyen gyarmatra legyen szabad a' száműzetésnek történni. — A' National egyik cikkelyében azt nyilvánítja, hogy a' sajtótörvényjavaslatok iránt egy szó megjegyzést sem teend, mert attól tart, hogy a' kamara előre bizonyos többsége épen azon cikkelyeket fogadná el, mellyeket ő megtámadna. — A' főbenjáró törvénykezést 's eskütszékkel illető új törvényjavaslat következő határozatokat foglal magában: 1.) hogy az eskütszék ezental elítélhet 7 szózattal ő ellen, holott eddig 6-al ítélt 4 ellen. 2.) az eskütszék szavazása titkos legyen. 3.) Az száműzés (deportatio) büntetésé súlyosbítottassék az által, hogy a' francia szárazföldi birtokon kívül, azaz a' deportatio helyén is fogságban tarthassa a' kormány a' véteket. A' két elcsőt a' biztosság is elfogadta, csak a' szavazás titkosságára nézve nem tudott a' módban megegyezni, 's végre abban állapodott meg, hogy a' kormány igazgatási rendelés útján határozza ezt el. Midőn a' tudósító ezt felolvasta, a' kamara ellenzőfele nagy roszalással szakasztá őt félben. A' 3adikra nézve a' biztosság az egyszerű száműzetés büntetését javasolja helytartó fogság helyett. — A' Gazette de Fr. szerint Polignac hg. Hambañ, fogsága helyén veszélyesen beteg. Pedig ugymond bizony kármost, midőn reményei oly szépen teljesedéshez közelítenek! Egy párizsi levelező így ír aug. 19-ről: „Az udvár érzelme igen aggodalmas, mert folyvást névtelen fenyegető, vagy ovó levelek nyugtalanítgatják. Azon fordulás is, mellyen a' spanyol ügyek megindultak, nem kevéssé öregbűtik ez aggalmat. Előre lát-

hatni, hogy a' conservatív elveknek hódoló fejdelmek nem sokára azoa küldésre bizandják meg Lajos-Fülöpöt: vessen véget a' zendülő iránynak a' félszigeten, 's ezen megbizatus nem maradhat el sokáig, ha t. i. a' zendülés olly mohón harapozva terjed a' félszigeten mint eddig. Ámbár a' király örömet fogja ezen alkalmat használni, hogy e' lépéssel új biztosítékát adja velök egyértelmű érzelmének, azért még is aggodással várja azon pillantást, mellyben egyedül, Anglia segedelme nélkül, lépne föl a' politikai szinre háborut viselni ollyas elv ellen, a' mellynek azon néptöbbsége hódol, mellynek segéiye által magát az elvet lenne legyőzendő 's a' t. —

A' követház aug. 18-án, az eskütszéki törvény ügyében első határozást hozott. Agier és Hebert uu. indítványt tettek az iránt, hogy midőn az eskütszék 7 szóval 5 ellen mondja ki a' vétkeket, akkor a' bírák (a' közszékeknel) tanácskozzanak, 's ha többségök kedvező a' vádlottnak, mentessék az föl. Ezen visszatérést az 1831ki időre 's állapotra a' ministerség világosan helybenhagyta, noha nem nyilatkozott egyenesen mellette. A' journal des Débats ismételve védte azt, Guizot pedig jelenté, hogy a' kormány az indítványt nem ellenzi. Azonban több oldalról keményen ostromlák azt, mert a' közszék (Assisen) hozzájárultával az egész eskütszék bélyege eltörültetnék, 's maga a' bíró is ál helyzetbe 's mintegy második sorba jutna. Vivien ur arra emlékeztete, mi határozottan ellenzé ugyanezen javaslatot 1828ban Royer-Collard és Broglie hg. most pedig ez utóbbi is helyesli azt. Dupin ur pedig keményen kikelt ellene, 's csekélytöbbséggel csakugyan elvettetett. Erre Laplage ur indítványt tön az iránt, hogy midőn a' közszék meggyőződik az eskütszéknek egyszerű többséggel hozott kárhóztató ítéletébeni tévedte felől, a' közszék akkor egyszerű többséggel az eskütszék ítéletét semmíthesse meg 's az ügyet más ülésre halaszthassa. Az indítvány mellett nyilatkozott Perrot és Broglie hg. 's ez utóbbi azon megjegyzést tette, mikép Angliában 's Éjszakamerikában azon nyilatkozással, hogy az eskütszék ítéletét hibásnak tartja, minden törvényszék megsemmítheti azt, 's az ügyet a' legközelebb ülésrehalaszthatja. Rövid vita után ezen indítvány elfogadtatott. (De Broglie ur ezen megjegyzése hibás, mert Angliában 's Éjszakamerikában a' törvényszék egyedül akkor semmítheti meg az eskütszék ítéletét, ha a' törvénykezési forma megsértetett, nem pedig, ha az ítéletet a' dolog velejében hiszi hibásnak; Laplage indítványa pedig világosan mondja, hogy a' bírák többsége semmítheti meg az eskütszék ítéletét, ha — föltéve, hogy a' formások szigoruan megtartottak, — az ítéletet velejében hibásnak hiszi.) Aug. 19én félre veté a' kamara azon

indítványt, mellynél fogvást az eskütszék akk r, midőn halálos ítéletet mond valakire, 8 szótöbbséggel tartozzék itélni. — Az esküttek titkos szavazását tárgyzó törvényezikk elfogadtatott. — A' követház ülése aug. 19én zajos volt. A' száműzés (deportation) büntetéséhez börtön-kapcsolás is forga vita alatt, Odilon-Barrot ostromlá e' javaslatot, mint kegyetlenséget. „Elég, ugymond, már törvénykönyveinkben a' módosítás. Kényszeritem uraságotokat, ne haladják meg a' császárságkori fenytőtörvények súlyosságát 's ne találjanak föl új kegyetlenségeket. Ne süssék e' bélyegyet azon törvényhozásra, melly arra vala meghiva, hogy a' juliusi revolutionnak legyen képviselője. Mi akkor olly nagyoknak olly nemeseknek mutatkozunk, egy boszu-tét sem követtetett el! És öt év mulva, olly emberi, olly tisztá revolutio után, börtönöket akarunk emelni az afrikai partokon, fogságot esatolni a' száműzéshez (deportatiohoz) az erkölcsi gyötrelmekhez testi kínokat is. O! nem! nem! Kegyetek nem fogják azt tenni! 'S ha tennék, bizonyal nem sokára megbánnák.“ Duchatel a' kereskedési minister, viszonzá, a' büntetésnek, hogy ne vettessék meg, fogatosnak kell lennie, a' pusztá száműzés pedig nem ijeszt többé. Az új büntetés határozottabban fog a' pártokra hatni. Erre szavába vág Garnier Pagès. A' minister balra fordult, 's késkedő csönd után felkiáltta: „Nincs szükségem egyéb bizonyítványra, mint azon ellenzésre, mellyet a' törvényjavaslat talál.“ Ekkor az ellenző fél tömegestül fölkelt, 's zajos lármával kívánta, hogy a' minister rendre szólíttassék. Végtelen zavar következik. Száz szózat zeng, bong, zúg összevissza. Garnier-Pagès Duchatel mellé áll a' szószókre. Ez utóbbi minden módon kérést leg ügyekezék nyilatkozni. Dupin az elnök arra inté a' zajongó fölt, elégüljön meg azzal Duchatel ismétlé, ő csupán azt akará mondani, hogy az új törvény, mivel szigorubb, azért ostromlatik, de semmi személyes sérelemre nem célzott. — Valazé general kiáltta: „Elfogadjuk Ön rágalmai visszahuzását.“ Duchatel ellenmond e' magyarázatnak 's ő semmit sem huz vissza, hanem csak fölvilágítást ad. (új zaj) Ismét hasztalan csilapító ügyekezete Dupinnek. Végre szót nyer Odilon-Barrot 's kéri politikai barátit, elégedjenek meg a' minister nyilatkozásával, mert magában a' szólási függetlenség érdekében fekszik, hogy a' rögtönzés hevében ejtett kifejezésért, minden tisztes fölvilágítás fogadtassék el. Ez hatott. Duchatel még rövid ideig szolt, 's azután a' vitázat elhalsztatott. —

A M E R I K A.

Az uijorki hirdapok julius 25rőt azt hirdik, hogy Livingston urnak, az egyesült statusok volt követének a' franczia udvarnál, nyilvános ün-

napélyes lakomát adtak, mely alkalommal e' diplomata minden tartózkodás nélkül nyilatkozik a' francia kamarák utolsó végzetei felől. Midőn azon föltétről beszéle, melyet a' francia kamara a' 25 millió-lefizetéshez kötött, így szólt: „Ha csak egy szónyi tovább értesítés kívántatnék is, megszakadna ekkor a' jó egyetértés, sőt talán fel is bomlanék a' két nemzet közt. Az ország érzelme e' tekintetben Istennek hála! elég határozottan nyilatkozik.“ „Ha Livingstonur ezzel nem csak az ország hanem egyszersmind a' kormány érzelmét is fejezte ki, beszédéből azt kell következtetni, hogy a' viszongás Franciaország 's Amerika közt olykevessé van kiegyenlítvemost, mint ez előtt 20 évvel. A' hirlapok szerint a' rabszolgafölszabeditás kérdése folyvást nagy izgásban tartja az országot. Többek közt Ujyorkban nyilvános vitatás tartatott a' rabszolgai rendszer szóvivői 's ellenfelei közt, mely nagy figyelmet gerjeszte 's Philadelphiában nyugtalanúságok ütöttek ki a' végett. Azon újságok, melyek a' rabszolgafölszabeditásnak nem baráti, azon aggodalmat fejezik ki, hogy az által valamennyi álltetvény a' barnák kezeibe jutna, 's barna republicák támadnának, mi a' mostani rabszolga statusokban a' fehéreknek mind vagyonát, mind életét hátorlatanná tenné. —

TÖRÖKORSZÁG.

Legujabb híreknél fogva Seresbóla a' dögmirigy Cavalla, Drama és néhány szomszéd helységben nyugtalanítólag terjed, de még Seresig nem hatott; hol azon reményben élnek, hogy a', nona török módra, tett rendelések annak tovább terjedését gátolni fogják. Smyrnában is ujra mutatkoztak dögmirigyes esetek, konstantinápolyi levelek szerint aug. 5ikéről.

Alexandriából jul. 31ről azon hír jött, hogy Mehmed Ali egész adóját lefizette, 's mit hat év óta nem tett, tudósítást küldött a' szultánnak a' kormánya alá bizotttartományok állapotjáról, kinek számára a' közelgő Ramazán ünnepre nagy ajándékokat készít. Mióta Syriát leigázta, azóta sok kedvellenség érte őt. A' dögmirigy Aegyptust lakosai nagy részétől megfosztá, serege pedig Hedshasban (déli Arábiában) a' beduinek által nagy részben felkoncezoltatott. Maga Ibrahim basa nagy bajjal menekhetett meg tőlök, kik mindent a' mit érthettek, kard élire hánytak. Mehemed Ali mind e' viszontagságot 's balsorsot csudálatos állhatatossággal viseli. —

NÉMETORSZÁG.

Münchenből írják, hogy aug. 25én délután tetetett le azon épületek alapköve Oettingen-Wallerstein hg belminister által, melyeket a' Lajos-Miksa- egyetem, és a' György - növendékpapház használatára szándék állítani.

OLASZORSZÁG.

Római hírek szerint: „Ismét megújul azon hír, hogy az idegen katonaság kitakarodik Olaszországból anélkül, hogy alap volna hasonló hiedelemre. Sőt inkább azt kellene hinni, hogy a' kormány épen nem e' pillantást választotta volna eltávolításukra, mivel a' belföldi katonaság szolgálataideje a' sereg nagy részében épen most telik ki, 's csak kevesen állanak újra ismét be. Egészen új jelenés, hogy a' kilépők száma olly tetemes nagy; a' kormány nem volt rá elkészülve, 's a' tovább szolgálás megtagadása egyhangu határozottsággal történt. A' vonakodás okát könnyen ki nem találhatni, mert ezen embereknek otthon épen semmi dolguk (?) sem leszen, 'sa' pápai katonaság szolgálata nem súlyos. Nem szoros fenytök alatt élnek, nem kívánnak tőlök terhes álharczüzéseket, 's minden dolguk őrt állani, 's az egyházi ünnepeken díszelkedni, miért még különösen fizetést is nyernek. — Kilépésök a' kormányt némi zavarba ejti.“ —

ELEGYHIREK.

A' már régóta Egyiptusban tartózkodó St. Simonisták közül sokan török hitre tértek. A' híres Père Infantín (a' simonista pápa) helybenhagyá e' vallás-változtatást 's úgy hiszik, hogy maga is nem sokára színtazont teendi, most Thebében van, hyéna-vadászatot. — A' journal des Débats jelenti Turinból aug. Sáról, hogy a' portugáli ügyvivő Rodriguez, ki 14 év óta Turinban tartózkodik, parancsot vett a' szardiniai határt 24 óra alatt elhagyni. Ez elhagyta előtt ünnepileg ellenmondott e' bánásnak a' francia és angol consulek előtt. — Bayonéból aug. 12éről: Spanyolországban még most is 1940 klastrom áll fen 30,906 szerzetessel. Közülök csak a' sz. Ferencz szerzetiek 651 kolostort bírnak, 11,232 barátal. — Berlinből a' Kalischba indult őrpattantyúság csappantyús (percussió) készüléte fegyvert is viszen magával, mikkel ottan próbát szándék tartatni. — Londonból aug. 15éről: a' „Sas“ cizmű, óriási léghajó mely 160 láb hossza, 50 l. magas és 40 széles, 17 emberből álló személyvel Europa fővárosi közt egyenes közösülésre rendeltetett, e' hónap végén első próbát teend London és Páris közt. E' vállalatot számos részvényestámogatja.

Pénzkelet:		A' gabona pesti piaci ára sep. 4kén 1835:			
Bécs sep. 2kán középár pengő pénzben		pozson. mérváltó garas	legjobb	közép-ázerő	csékely
Status 5 pC. kötelezv.	101 $\frac{1}{10}$	Tisztabuza	133 $\frac{1}{2}$	126 $\frac{2}{3}$	120
„ 4 „ „	98 $\frac{5}{10}$	Kétszeres	93 $\frac{1}{2}$	90	86
1820ki statuskölsön.	213	Rozs	60	56 $\frac{2}{3}$	53
1821ki „ „	—	Árpa	53 $\frac{1}{2}$	50	44 $\frac{1}{2}$
1834ki „ „	—	Zab	38 $\frac{2}{3}$	37 $\frac{1}{3}$	34
Kam 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	—	Köles	—	—	—
Bankrésvény	—	Köleskása	—	—	—
Cs. arany pC. agio	—	Kukoricza	—	—	—